

kaldtes Borgmestre; gennemgaaende lige fra Slutningen af forrige Aarhundrede havde Borgmesterembedet og Byfogedembedet i disse Byer været forenede i samme Person. Man var derfor ikke klar over, om den Mand, som udførte Magistratsforretningerne, var Borgmesteren eller Byfogden, eftersom Borgmesteren og Byfogden var den samme Person. Saa meget forklarligere var det, at man under Forhandlingerne ikke havde Blikket stærkt aabent derfor, som man i 48 Købstæder havde en Embedsmand, der ikke hed Borgmester men alene Byfoged, og hvor altsaa disse Magistratsforretninger for længst baade faktisk og i den almindelige Bevidsthed vare gaaede over til Byfogden. Straks efter at Loven var vedtagen, kom dette Spørgsmaal frem for Administrationen. Hvorledes forholder det sig med disse Magistratsforretninger? Den højtærede Indenrigsminister syntes nu at gaa ud fra, at dette var et Spørgsmaal, der ikke havde foreligget fra Regeringen og ikke faaet sin Afgørelse. Jeg skal i saa Henseende henvise den højtærede Indenrigsminister til Ministerialtidende A. — som begyndte i 1871 — allerførste Aargang, det første Nummer og tilmed den første Artikel, det første Reskript i dette Nummer. Her er dette Spørgsmaal afgjort ved ministeriel Resolution. Den højtærede Indenrigsminister vil her finde, at Ministeriet har afgjort Sagen. Jeg skal meddele, hvorledes Skrivelsen er oversat i Jørgensens Lovleksikon, eftersom det jo undertiden er lidt vanskeligt straks at forstaa ministerielle Skrivelser. Oversættelsen er maaske klarere og tydeligere og lyder saaledes: „Disse Magistratsforretninger vedkomme ikke de i Henhold til Lov 26de Maj 1868 § 2 beskikkede Borgmestre som saadanne,“ og saa henvises der til den nævnte ministerielle Skrivelse. I den allerførste Skrivelse i det første Bind af Ministerialtidenden vil den højtærede Indenrigsminister altsaa kunne finde en Afgørelse, truffen af den daværende Indenrigsminister, en Afgørelse, som altsaa gælder endnu, indtil mulig den nuværende Indenrigsminister vil forandre den ved en ny ministeriel Skrivelse. Det Spørgsmaal er altsaa i sin Tid afgjort af Regeringen, og der har altsaa ikke været nogen Anledning for Udvalget til at omtale disse Magistratsforretninger. Det er nu 30 Aar siden, Regeringen har taget sin Beslutning i saa Henseende. Men jeg skal indrømme, at netop ved, at Borgmester, Byfoged og Politimester i en lang Aarrække have været blandede sammen, kan

man undertiden komme til at tage fejl, til at se mindre klart, hvad der er hvad. Det kan hænde almindelige Mennesker, og det kan ogsaa ved Lejligheder hænde en Minister. Den højtærede Minister har i det andet Ting udtalt under Forhandlingen om Forslag til Lov om Valg af Borgmestre i Købstæderne, at der ogsaa havde været forhandlet om at beskikke Politimesteren til Formand, men at Forslag i den Henseende vare blevne forkastede, fordi man mente, det ikke vilde være tiltalende for Befolkningen, at Statens Tilsyn med Byraadet og Byens Forvaltning bleve overdragne til Politimyndigheden. Jeg tvivler ikke om, at under Forhandlingerne i 1867—68 har ogsaa det Spørgsmaal været fremme. Jeg har ikke truffet derpaa; men jeg tvivler ikke om det. Men i ethvert Tilfælde har det været fuldstændig akademiske Forhandlinger, Forhandlinger, der ikke have haft praktisk Betydning. Det skulde altsaa være et Hensyn, man havde taget til Købstæderne, man fandt det ikke tiltalende for Befolkningen at have Politimesteren til Formand i Byraadet. Men nu er det saaledes, at der kun i Frederiksberg — som jo ikke vedkommer os i denne Forbindelse — i Odense og i Randers findes en Embedsmand, som særlig hedder Politimester. I Aalborg, Aarhus, Helsingør og nu Esbjerg findes dernæst en Byfoged og Byskriver, som ikke tillige er Borgmester, men i samtlige andre Byer ere Byfogderne tillige Politimestre, og Byfogderne ere beskikkede til Borgmestre, saa om det er Byfogden eller Politimesteren, Regeringen beskikker til Borgmester, bliver altsaa ganske det samme og kan ikke betyde stort over for Spørgsmaalet om, hvad der er mer eller mindre „tiltalende“ for Befolkningens Følelse. — Den højtærede Minister forstod ikke, hvorfor der i Betænkningen var henvist til, at Motiveringen ved et lignende Forslag om Oprettelsen af et Borgmesterembede i Horsens, som fremkom i 1884, havde ganske samme Ordlyd. Saa vidt jeg erindrer, staar der dog ogsaa, hvorfor det er sagt. Udvalgets Flertal har sagt: Ogsaa af Hensyn til Konsekvenserne maa vi være mod Oprettelsen af dette Embede. Ganske vist har Horsens nu over 20,000 Indbyggere, men da Horsens hun talte ca. 13,000, kom Regeringen ogsaa med et saadant Forslag og med en ganske lignende Motivering som her, altsaa, enhver By der har en 13—14,000 Indbyggere — og det er der jo flere, der have — vilde med samme Ret kunne anmode om, at faa et selvstændigt Borgme-